



Misli

Thoughts



NOVEMBER – DECEMBER 2020
ŠTEVILKA – NUMBER 6
LETO – YEAR 69

Print post publication number
100004295

Misli november – december 2020

Vsebina

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 5 Rojstvo Jezusa Kristusa
- 6 Izpod Triglava
- 10 Vaši darovi
- 11 Slovenian Mission Sydney
- 19 Polovinke
- 22 Slovenian Mission Adelaide
- 26 Dominik Bizjak, pesmi
- 27 Ta Pametni odneha
- 28 Zid jeze
- 29 Slovenian Mission Melbourne
- 34 Iz kraljčine dežele – Queensland
- 36 Razmišljanja
- 38 Živalske zgođe in nezgođe
- 40 Triglav Mounties Group
- 44 HASA NSW letni občni zbor za leto 2020
- 46 Matica pokojnih

Slike na straneh 3, 4, 5, 36 in 37 je naslikal Harry Van De Laak, po poklicu frizer. Mladi umetnik je vnuk Helene Leber.



Angelci stopajo

p. Krizostom Sekovanič

Angelci stopajo skozi nebesa.
Vsa razsvetljena je rajska zavesa.
Jezuška spremljajo, pesmi pojó,
v drobnih ročicah lučke neso.

V Betlehem plavajo angelci zlati.
Jezuška vodijo v hlevček na trati.
Jezuška molijo, mir mu žele,
v jaslice borne ga položé.

Romajmo v Betlehem s srčecem vnetim
in pridružimo se angelčkom svetim.
Tam poklonimo se Jezušku vsi,
da blagoslov nam svoj podeli.

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. **Simon Peter Berlec OFM**, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. **David Šrumpf OFM, Kew** | **Naročnina, darovi in naslovi:** **Angelca Veedetz** | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address): MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | Tel.: 03 9853 7787 | E-mail: slomission.misli@gmail.com | Naročnina za 2020** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB: 06 3142.** Številka računa: 0090 1561 | **Poverjeništvu** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **E-mail:** simonlkovacic@gmail.com **Misli na spletu:** Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. **Tam kliknite na MISLI.** | ISSN 1443-8364



vtkano v božično praznovanje. Zato vsakemu posebej, ki berete te vrstice, za božične praznike želim, da bi doživeli vso lepoto prijateljstva, dobrote in miru. Želim, da bi svoje življenje dojemali kot dar. To še posebej želim tistim, ki vam je te dni iz tega ali onega razloga hudo in vas breme življenja teži. Želim vam upanja in zaupanja, kajti božič nam z rojstvom Boga med nami sporoča, da bo imelo zadnjo besedo v našem življenju Božje prijateljstvo, ki je namenjeno vsakemu od nas. Želim vam tako močne vere v zmago Božje in človeške dobrote, da zaupanje vanjo ne bo zamrlo v vašem srcu noben dan prihajajočega leta, ampak vas bo napolnjevalo z neizčrpno voljo ter veseljem do življenja in prizadevanja za vse, kar je resnično, dobro in lepo.

p. Simon Peter Berlec

*Kaj naj ti damo za rojstni dan,
nebojlgjeno božje in človeško dete?
Vsak ti naj da, kar zmore in kar ima.*

*Tisti, ki zna peti, ti naj poje,
veseli ti naj darujejo smeh,
žalostni naj ti podarijo solze,
prestrašeni ti bodo prinesli strah,
učeni se bodo pripeljali z znanjem,
pomembni bodo prileteli s slavo,
otroci se bodo s teboj igrali,
stari ti prinašali jagnjeta tvojih let,
bolni bodo pritovorili križe bolezni,
zaljubljeni svoje ognje
in ovdoveli svojo samoto.*

*Vsakdo ti bo kaj daroval,
jaz pa sem v zadregi,
ker sem trenutno brez vsega;
zato, če ti ni odveč,
ti ponudim kar sebe!*

p. Pavle Jakop

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

ZNOVA RAZGLAŠENA EPIDEMIJA

Vlada je z 19. oktobrom za mesec dni na območju celotne države razglasila epidemijo nalezljive bolezni covid-19. Predsednik vlade Janez Janša je pred tem državljane prosil, naj z odgovornim obnašanjem pomagajo zdravstvu v bitki za življenje. Kot je dejal, smo vsi utrujeni od bitke s koronavirusom, a pred nami ni prepad, v katerega bomo zanesljivo padli, temveč izziv, ki ga bomo skupaj premagali. Da se razmere glede novega koronavirusa zaostrujejo, je v javnem pismu sodelavcem in javnosti med drugim opozoril generalni direktor Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana Janez Poklukar. Nekaj dni zatem je vlada znova zaostrila ukrepe, ki so podobni kot v spomladanskem valu epidemije. Zaprle so se trgovine z nenujnim blagom, omejitve zbiranja več kot šestih ljudi, prepoved gibanja med občinami, razen v nujnih primerih ... Vlada je delodajalce prosila, naj poves, kjer je mogoče, organizirajo »delo od doma«. Po jesenskih šolskih počitnicah, znanih kot »krompirjeve počitnice«, so osnovnošolci ostali še en teden doma, srednješolci pa so imeli pouk na daljavo. Teden zatem so se jim na ta način pridružili tudi osnovnošolci. V vrtcih poskrbijo le za tiste otroke, katerih starši nimajo možnosti, da bi kdo od domačih poskrbel zanje.

DRUGI VAL EPIDEMIJE

V drugi polovici oktobra je število na novo okuženih hitro naraščalo in zadnje dni večkrat preseгло 2000 na dan. Raslo je tudi število smrtnih žrtev; 31. oktobra jih je bilo 25, četrtega novembra pa celo 30. Število bolnikov v bolnišnicah je v prvih dneh novembra preseгло tisoč. Do 5. novembra 2020 je bila v Sloveniji potrjena okužba pri skoraj 43.000 ljudeh, od tega je bilo vsaj polovica aktivnih, skupno število umrlih pa 497. V nasprotju s prvim valom,

so se okužbe najprej širile med mladimi in srednjo generacijo, a z naraščanjem števila obolelih se je virus znova začel širiti med starejšimi, kjer je smrtnost precej večja.

VSI SVETI IN VERNE DUŠE 2020

Ob razglasitvi epidemije so slovenski škofje znova odpovedali vse maše z ljudstvom. Na praznik vseh svetih in dan spomina na



Plečnikove Žale

verne rajne, 2. novembra, ni bilo običajnih molitev v cerkvah in na pokopališčih. Duhovniki so sami blagoslovili grobove, zvečer pa so se po vsej Sloveniji oglasili zvonovi in vabili vernike, naj molijo za rajne v domačem krogu. Nadškof Stanislav Zore je v kapeli nadškofije molil vse štiri dele rožnega venca; molitvi so se prek Radia Ognjišče in spleta lahko pridružili vsi, ki so želeli. Posamični obiski grobov so bili dovoljeni, a le na območju domačih občin. Skrbniki grobov pa so za praznike lahko oskrbeli grobove tudi drugod.

DAN POSTA IN MOLITVE ZA PRENEHANJE EPIDEMIJE

Slovenski škofje so katoličane in tudi druge ljudi dobre volje povabili, da v petek, 6. novembra, molijo in se postijo za prenehanje epidemije. Zapisali so, da so naši predniki na velike preizkušnje vedno odgovarjali

takšni protesti skrajno brezobzirni in žaljivi do vseh, še posebej do zdravstvenega osebja in žrtev epidemije, so zapisali. V komisiji se zavzemajo za svobodo izražanja brez uporabe nasilja in na način, ki v danih razmerah upošteva navodila za omejitve epidemije. Državnim organom pri tem izrekajo priznanje in hvaležnost za njihovo učinkovito posredovanje ter jim izražajo podporo pri zagotavljanju zakonitosti, reda, varnosti in miru v državi.

SV. HIERONIM, NOV ZAVETNIK KOPRSKE ŠKOFIJE

Konec septembra je v koprski stolnici potekala slovesnost razglasitve svetega Hieronima za zavetnika škofije. Vodil jo je apostolski nuncij nadškof Jean-Marie Speich. V pridigi je spomnil na pomen svetnikov ter dodal, da se moramo vsi v vsakdanjem življenju truditi, da bi dosegli svetost. Koprski ordinarij škof Jurij Bizjak je ob tem povedal, da so pri pripravi novega bogoslužnega koledarja za škofijo ugotovili, da sveti Jožef delavec, ki so ga leta 1967 imenovali za glavnega zavetnika tedanje administrature Slovensko primorje, nikoli ni bil formalno potrjen. Odločitev za novega zavetnika je sovpadla s 1600. obletnico smrti svetega Hieronima. S tem so se poklonili cerkvenemu učitelju, ki so mu na tem območju posvetili kar šest cerkva, na škofijo pa je vezano tudi Hieronimovo rojstno mesto Stridon, ki je ležalo na poti med Oglejem in Emono. Slovesni praznik glavnega zavetnika škofije se po vseh župnijah odslej praznuje na njegov god, 30. septembra.

NOVI MINISTER ZA KMETIJSTVO

Po odstopu Aleksandre Pivec je vodenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 15. oktobra prevzel dosedanji državni sekretar Jože Podgoršek. Napovedal je, da se bo zavzemal za krepitev samooskrbe s kmetijskimi proizvodi, zagotavljanje varne hrane in učinkovito

črpanje evropskih sredstev. Poudarek želi nameniti tudi trajnostnemu razvoju. Podgoršek, ki so ga za ministra predlagali v stranki DeSUS, se je rodil marca 1974.



Končal je srednjo kmetijsko šolo Grm in študij nadaljeval na biotehniški fakulteti, kjer je po diplomi doktoriral s področja agrarne ekonomike. Pozneje je bil zaposlen na že omenjenem zavodu Grm, nazadnje kot dekan Visoke šole za upravljanje podeželja. Marca 2015 je postal prvi varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano, septembra 2018 pa je nastopil funkcijo državnega sekretarja na kmetijskem ministrstvu.

SPOMINSKA SLOVESNOST NA TEHARJAH

V Spominskem parku Teharje vsako prvo nedeljo v oktobru pripravijo spominsko slovesnost za žrtve medvojnega in povojnega nasilja. Zaradi epidemije in strogih zaščitnih ukrepov letos to ni bilo mogoče. Vsi, ki so se želeli pokloniti spominu na umrle, so se zbrali v župnijski cerkvi na Teharjah. Maševal je upravitelj celjske škofije Rok Metličar, ki je za izhodišče svojega razmišljanja vzel besede »Bodi, domovina, naša mati. Oče, odpusti jim.« Pri maši so molili tudi za spravo in mir v našem narodu. Po njej je zbrane nagovoril Markos Jerman, ki utira pot spravi tudi s svojimi vitraži, ki krasijo že mnoge naše cerkve in

NA TRGU SV. PETRA

SPET BOŽIČNO DREVO IZ SLOVENIJE

Na trgu pred vatikansko baziliko bodo 11. decembra postavili jaslice in prižgali luči na božičnem drevesu, ki spet prihaja iz Slovenije. Prvič je smreka iz kočevskih gozdov krasila Trg sv. Petra za božič 1996. Prižiganje luči je sovpadlo z zahvalnim romanjem za papežev obisk maja istega leta, ki se ga je udeležilo štiri tisoč Slovencev. Naša država je že pred leti dala pobudo, da bi trg znova krasilo slovensko božično drevo in v Vatikanu so jo sprejeli. Če bo šlo vse po načrtu, bo Slovenija priskrbelo 30 metrov visoko smreko, ki simbolno predstavlja 30. obletnico plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti države. Na slovesnosti ob prižiganju luči je predviden krajši program, ki bo predstavil našo domovino, pa tudi bližnje predsedovanje Slovenije Svetu Evrope.

APOKRIF ALOJZA REBULE

Ob drugi obletnici smrti pisatelja Rebule, 23. oktobra, je bila v župnijski cerkvi na Opčinah pri Trstu obletna maša. Tej je sledila predstavitev njegove zadnje knjige z naslovom *Apokrif*, ki je posmrtno izšla pri založbi Mladika. Delo, ki govori o smislu življenja, o onostranstvu, trpljenju in zlu v svetu, božjem usmiljenju in božji ljubezni do človeka ter stvarstva, je nastajalo v času, ko je Rebula že izgubil ostrino vida, ne pa tudi ostrine duha. Poglavje za poglavjem je sestavljal v glavi in narekoval, saj

sam ni več pisal. Rebula je že na prelomu stoletja objavil knjigo *Intervjuji o Prihajajočem*, v kateri se pogovarja s tistimi, ki so Jezusa srečevali v času njegovega javnega delovanja, do apostola Pavla, ki se ga je Gospod dotaknil na poseben način. V *Apokrifu* pa gre za »evangelij po Rebuli«, v katerem avtor z globoko vero in spoštljivostjo razkriva svoj pogled na Jezusovo življenje. O delu so med drugim spregovorili avtor predgovora Ivo Jevnikar, p. Edvard Kovač, ki je bil tesno povezan s pisateljem v zadnjih letih njegovega zemeljskega bivanja, in Milček Komelj s Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Rebulov *Apokrif* je opremljen z reprodukcijami slik, ki so nastale na likovnih kolonijah Umetniki za Karitas.



Iz Slovenije sta se oglasila
p. Ciril in Marija,
ki bralcem Misli želita
vesele božične praznike
in žegen Božji v novem letu 2021.

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 440 \$: Alenčica Read; 200 \$: Lojze Kovačič; 100 \$: Betty Čeligoj; 40 \$: Irene Grassmayr, Alojz in Joža Jakša, Cilka Zagar (namesto cvetja na grob za Cvetka Falez), Milan in Marta Ogrizek, Ema Kowalski; 30 \$: Joseph Kapusin, Justina Miklavec; 25 \$: Anka Brgoč; 10 \$: Jadranka Rutar, Janez Jernejčič, Frank Pavzin, Veronika Smrdel-Roberts, Milena Birska; 5 \$: J. Tostovrnik.

ZA MISIJONE: \$40: Feliks & Metka Grandovec. ZA P. PEDRA OPEKA: 400 \$: N. N.; 300 \$: N.N, N.N.; 150 \$: N. N. ZA P. STANKA ROZMANA: 150 N. N.

dangelov Mihaela, Gabrijela in Rafaela in blagoslovom zakoncev. Naši jubilanti

so: **IVO IN TEJA BAVČAR (60), FRANC IN FRANCKA MRAMOR (60), CIRIL IN FRANCKA JAMŠEK (55), JOŽE IN OLGA LAH (50 let januarja), HENRY IN MIRIAM STARIHA (35), FRANK IN JUDITA SKUBLA (25).**



Obnovitev zakonskih obljub

Čestitamo tem in še drugim! Zaradi bolezní in dejanskih razmer so se nekateri opravičili, hvaležnost Bogu in priprošnje Marije in naših zavetnikov pa ostajajo.

Praznik vseh svetih, 1. november, smo obhajali letos v Merrylandsu, ker so v Rookwoodu zaradi virusa covid-19 vsa bogoslužja odpovedana in tudi srečanja omejena.

Za obisk pokopališča, molitev za rajne ter udeležbo pri prazničnem bogoslužju Cerkev naklanja popolni odpustek. Apostolska penitenciarija v Rimu je zaradi razmer po koronavirusu odločila, da ta odpustek lahko prejmemo ves mesec november. Za prejem odpustka, ki ga lahko namenimo našim rajnim, molimo Oče naš, Zdrava Marija in Slava Očetu po namenu sv. očeta, ter izpovemo vero.

SYDNEY – MERRYLANDS SV. RAFAEL

ZAHVALNA NEDELJA: Praznik zahvale je dan hvaležnosti in zahvaljevanja, vendar ne samo za letino in pridelke, ki jih je (bo) dala narava (pri nas je zdaj pomlad), ampak tudi za druge darove, npr. za spoznanje, svobodo, dobroto, dom, čas, vero. Zahvala zajema vse naše življenje – vse, kar smo in kar imamo. Letos doživljamo tudi težko preizkušnjo virusa covid-19. Napor, žrtev, odpoved in preizkušnje nas globoko zaznamujejo in oblikujejo v močnejše,



Danica Petrič p. Darku za rojstni dan



Ema in Mirjam Jaksetič

(v škofiji Wollongong) v času korone ni dovoljeno, saj bi s petjem – dihanjem lahko prenašali okužbo. Lani, ko še ni bilo korone, nas je bilo za žegnanje zelo malo, samo 23.

BOŽIČNA ZGODNJA POLNOČNICA bo na sveti večer, v četrtek 24. decembra, ob 8.00 zvečer.

Prav tako bo sv. maša na novo leto ob 5.00 popoldne. Potem pa spet redno vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne. Za naše žegnanje bom blagoslovil obnovljeni monštranco in kadilnico. Še vedno se priporočamo našim dobrotnikom za pokritje visokih stroškov, saj bogoslužna predmeta že dolgo nista bila generalno obnovljena.

CANBERRA – GARRAN SV. PETER IN PAVEL

Sv. maše so vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer: 15. novembra, 20. decembra in na Božič, 25. decembra, ob 6.00 zvečer. V novem letu: 17. januarja, 21. februarja, 21. marca in na Veliko noč, 4. aprila, vedno ob 6.00 zvečer. V novembru obhajamo žegnanjsko in zahvalno nedeljo in po obhajilu zapojemo zahvalno pesem.

NEWCASTLE – HAMILTON – KATEDRALA SRCA JEZUSOVEGA

Že v prejšnji številki *Misli* sem Vas obvestil, da v Newcastleu nimamo več slovenskih svetih maš, ker se je število udeležencev zelo zmanjšalo. Letos so umrli kar štirje rojaki iz tega našega občestva, med njimi sta zakonca Emil in Marija Grosman, ki sta bila takorekoč stebra te skupnosti. Nekateri ne morete več prihajati, tistih, ki ste pri močeh, je ostalo zelo malo. Naša živa vera, upanje, ljubezen, slovenska beseda, zavest in korenine ostajajo med nami, naše vezi krepimo naprej. Prosim Vas, da se še naprej obveščamo med seboj, tudi o pokojnih. Pri pogrebih se bom rad pridružil, če boste to želeli in če bom mogel, in bova somaševala s krajevnim župnikom.

Poskrbimo za obiske bolnih in ostarelih, za to, da prejmejo zakramente (sv. spoved, obhajilo, maziljenje). Z veseljem Vas obiščem tudi sam, kakor bom mogel, lahko pa pokličete domače duhovnike v krajevnih župnijah ali v sosedstvu. V Newcastleu je stalni hrvaški duhovnik p. Euzebije Petar Mak, frančiškan, biseromašnik, ki vsako nedeljo daruje hrvaško sv. mašo ob 10.00 v hrvaškem misijonu – kapeli sv. Jožefa, 17 Bryant Street, Tighes Hill.

Spomnimo: v Newcastleu smo obhajali sv. maše za slovenske rojake od davnega leta 1956, najprej v cerkvi sv. Avgušтина v Maylandsu, kmalu pa v katedrali Srca Jezusovega v Hamiltonu vsako 5. nedeljo v mesecu (kadar je imel mesec pet nedelj) ter nedeljo v božičnem času in nedeljo v velikonočnem času. Ob 50-letnici prve slovenske maše julija 2006 smo Sydneyjčani celo poromali tja z velikim avtobusom, ki ga je vozil Marijan Cesar. V mojih prvih letih nas je bilo pri svetih mašah od 7 do 17. Vsako srečanje je bilo prav prisrčno. Redno so potovali z nami Marija Kužnik (+ 2008), Ivo in Teja Bavčar, včasih tudi Vinko (+ 2019) in Marija Ovijač (+ 2015) in še drugi sydneyjski rojaki. Ker



Prijatelji, zbrani ob slovesu Marije Grosman.

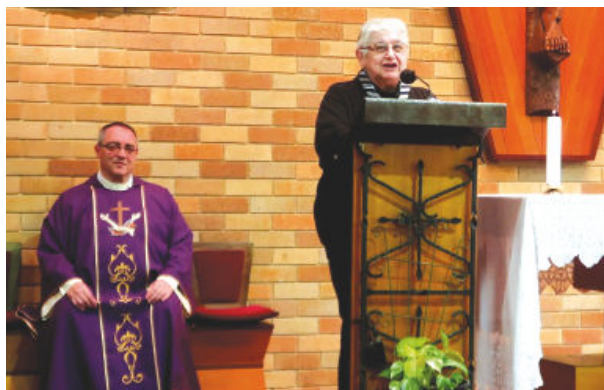


Najožji sodelavci iz HASA NSW

iskrena prijatelja nam vsem, v Newcastleu in Sydneyju. Številnim slovenskim rojakom sta nudila gostoljubje, pomagala potrebnim, bolnim in starejšim, jih vozila k zdravnikom, na obiske in drugam, tudi v Sydney ali v naš Merrylands na prireditve, srečanja rojakov, pihovanje, telovsko procesijo, igre, štefanovanje. Skupaj smo pripravljali svete maše za rojake v Newcastleu

Rodila se je 12. julija 1939 v Bunčanih v župniji Veržej. Leta 1958 sta se v Avstraliji poročila z Emilom Grosmanom in si ustvarila družino in dom v Cardiffu pri Newcastleu. Oba, Emil in Marija, sta bila dejavna člana naših slovenskih skupnosti in organizacij: Slovenskega društva Tivoli v Newcastleu, Slovenskega društva Sydney, slovenskega misijona in cerkve sv. Rafaela v Merrylandsu, Kluba Triglav in dolga leta požrtvovalna in nepogrešljiva sodelavca v arhivski organizaciji HASA NSW. Ob vseh dejavnostih pa sta bila skrbna in ljubeča starša, predana zakonca in

in srečanja po sv. mašah. Marija je bila dolga leta tajnica Slovenskega društva Tivoli v Newcastleu in po smrti dolgoletnega



poročila z zaročenko Ado Velan v katedrali sv. Krištofa v Canberri, Manuka. Delala sta v hotelu v Canberri, kasneje pa je Cvetko služil vsakdanji kruh kot gradbenik. Leta 1962 se je za šest mesecev vrnil v domovino. Kmalu mu je sledila v Avstralijo sestra Marija, kasneje njegova sestra dvojčica Cvetka s štirimi otroki, in leta 1964 oče in mama. Takrat so slovenski rojaki v nastajajočem avstralskem glavnem mestu začeli organizirati srečanja, prireditve, slovenski klub in mesečne svete maše v raznih župnijah, ki sta jih darovala dr. Ivan Mikula in p. Valerijan Jenko in kasneje drugi naši patri. (Današnja cerkev sv. Petra in Pavla v Garranu je bila zgrajena leta 1977.) V sedemdesetih letih je bil zgrajen današnji dom slovensko-avstralskega društva v Phillipu, Canberra. Cvetko je bil član odbora, blagajnik, dolga leta predsednik, opravljal pa je še druge službe. Ob vsem delu in dejavnostih in vseh preskušnjah, ki jih ni bilo malo, je ostal pokončen Slovenec in kristjan, mož trdne vere in vnet domoljub in rodoljub, ki ni dopustil, da bi mu predstavniki režima iz domovine krojili svobodo. »Domovino Slovenijo je tako zelo ljubil in jo nosil v svojem srcu vsa leta diaspore v upanju, da bo morda le prišlo do sprememb in se bo nekega dne lahko vrnil ali jo samo obiskal kot svobodno in demokratično slovensko državo. Teh sanj jim nikoli ni dovolil vzeti in ostal je trden do zadnjega dne.« (Alfred Brežnik v govoru po pogrebu, 20. 10. 2020) Še pred začetkom slovenske pomladi so Cvetko in njegovi sotrudniki v Canberri prvi v Avstraliji ustanovili Odbor za varstvo človekovih pravic v Sloveniji. »En dan pred začetkom SSK, 26. junija 1991, ob razglasitvi samostojne države Republike Slovenije, na Trgu republike – ko se je tista dolga, čudovita zastava s slovenskim grbom (brez rdeče zvezde) počasi dvigala gor v neskončno nebo, ob čudovitem zvoku nove slovenske himne, so se tisti žarki sreče spremenili v solze sreče

na obrazu Cvetka in vseh nas prisotnih.« (g. Alfred Brežnik v svojem govoru) Cvetko je sodeloval pri Avstralsko-slovenski konferenci in na Svetovnem slovenskem kongresu v Ljubljani ob osamosvojitvi Slovenije leta 1991.

Cvetko je bil mirnega značaja, gostoljuben, prijazen. Mnogim sorojakom, obiskovalcem, znamenitim Slovencem, našim patrom in sestram je ponudil gostoljubje, jim razkazal glavno mesto in njegove lepote. Vsem dejavnostim navkljub pa je bil vzoren mož, oče, dedek in pradedek in prijatelj mnogim med nami. Otroke in vnuke je učil slovensko. Pri slovenskih sv. mašah je večkrat bral Božjo besedo in prošnje, poskrbel za kakšen pozdravni govor in resnično živel kot življenjski kristjan iz Božje besede. Sodeloval je tudi v krajevni cerkvi in Cerkvi.

Cvetko zapušča ženo Ado, sina Floriana z ženo Mariko, sina Johna z ženo Christine (Chris), hčer Barbaro z možem Noelom, hčer Vivien z možem Christianom, sestro Marijo in njeno družino, sedem vnukov in deset pravnukov, nečake in nečakinje ter druge sorodnike in prijatelje. Sestra dvojčica Cvetka in sin Simon sta že pokojna. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v torek, 20. oktobra 2020, v cerkvi sv. Družine v Gowriju, ACT (župnija Corpus Christi, South Tuggeranong). Sv. mašo in pogreb je vodil kaplan g. Andrew Lottan, p. Darko sem somaševal in vodil molitve v slovenščini, oba sva v homiliji nagovorila občestvo. Pri sv. maši so peli pevci našega cerkvenega pevskega zbora v Canberri, na orgle je igrala Josie Bresnik. V slovo so atu spregovorili sinova Cvetko in John in nečak Marijan, v klubu Southern Cross, kjer smo se zbrali po pogrebu, pa Alfred Brežnik in Cilka Žagar. Rojaki iz Sydneyja smo se pripeljali z malim avtobusom, navzoči so bili tudi rojaki iz drugih krajev. Cvetko počiva na pokopališču Woden. Cvetko, hvala Vam za vse in prosite za nas pri Gospodu.

Brothersov: »Melbourne Cup, brings Australia to a stop, from Darwin down to Hobart, from Bourke up to Ayers Rock ...« Všeč mi je, da se lahko zaradi konjskih dirk ustavi dobesedno cela nacija, tako nonšalantno neodgovorno se mi zdi. Tega si garaški Slovenci ne bi privoščili. Odnese me nazaj v preteklost, ko sta bila Jon in Zalika še otroka in je bila Elica še živa. Za vsak Melbourne Cup smo se uredili od glave do pet (no, vsaj nam se je tako zdelo) in se oklobukani z vlakom odpeljali na Flemington Racecourse. Kot se za tak praznik spodobi, smo na konje tudi stavili. Enkrat je Elica s stavo na pravega priigrala osemdeset dolarjev in kupili smo pregrešno drag šampanjec, ki sta ga iz plastičnih pecljatih kozarcev malo srknila tudi otroka. Še danes slišim Eličin smeh. Če si s človekom zares povezan, te nikoli ne zapusti. Samo na drugačen način je s tabo. In če imam zalogo lepih spominov, velikokrat pomislim ob vsesplošnem tarnanju, kako nam korona uničuje pamet in družabno življenje, lahko prebrodim tudi hude čase.

Naj se malo dotaknem še nedavne preteklosti, čeprav je tudi ta samo še spomin. Septembra greva z Branetom ponavadi na hrvaško morje. Letos to ni bilo mogoče, Hrvaška je »zbolela« pred nami, in treba se je bilo zadovoljiti s slovenskim. Nič kaj mi ni dišalo, vse življenje sem prisegala na Dalmacijo in njene otoke, a vseeno se je pred zimo dobro okrepiti z morskim zrakom in plavanjem v slani vodi, kakršnikoli že. Pa sva šla, z najinim bivalnim kombijem in turističnimi boni, ki jih je državljanom, kot sem že pisala, za pomoč slovenskemu turizmu namenila vlada. Doživela sva svojevrsten šok:



skromni košček naše obale je bil povsem razprodan. Zaseden. Tudi kampi so bili polni. Tako sva prvo noč najinih počitnic prespala utaborjena pred župniščem v Sečovljah, se zjutraj že navsezgodaj sprehodila po solinah in končno našla prostor v kampu v Fiesi. Ko sva se sprijaznila s tem, da to niso umirjene počitnice daleč od ponorelega sveta, da srečujeva znance in prijatelje dobesedno na vsakem koraku, da je morje – brez turkizne modrine – polno ljudi, pa še prozornih klobučnjakov, ki te, na srečo, ne ožgejo, in da se vsenaokrog razlegajo različna narečja in otroški vrišč, sva

začela uživati. Pozabila sem že, kakšne čudovite sprehode ponuja naša obala: iz Fiese v Piran, naprej do Portoroža, skozi tunel za pešce v Strunjan in čez Pacug nazaj v Fieso, če omenim le enega od njih. Koronavirus in turistični boni so Slovence na hecen način prisilili, da letos nismo spoznavali samo sveta, ampak končno podrobneje tudi domovino.

Oktober, ko nas je virus že dodobra omejil, je središče najinega sveta postal vrt v Semiču. Imava precej velikega, z ribnikom, rožami, drevesi in okrasnim grmičevjem. Rada skrbiva zanj in karantena je kot nalašč za tako početje. Tisti, ki v življenju ni nikoli posejal semena, podtaknil rože ali posadil drevesa težko razume, kakšen mir in izpolnitev prinaša delo z zemljo. Kakšno povezanost čutiš z vsako najmanjšo rastlino, kako se veseliš njenega pomladnega vzklitja in barvitega jesenskega leganja k počitku. Kako lepo je dobesedno spremljati »življenja krog«. Zato je bil za naju res tragičen dan, ko se je ob sunku vetra nenadoma podrla osrednja lepota našega vrta, dvajsetmeterska



Slovenian Mission Adelaide

p. David Šrumpf OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Ko pišem to »poročilo« o dogajanju v našem misijonu in cerkvi v Adelaidi, si mislim, da bi bilo lažje pisati o tem, kaj se tam v tem času ni zgodilo, kot pa o tem, kaj se je. Zato so tudi fotografije ob tem prispevku »zgodovinske« – vsaj v časovnem pomenu. Potem ko sem v Adelaidi preživel večino julija, ves avgust in prvo polovico septembra (dva tedna v juliju v domači karanteni), sem se sredi septembra vrnil v Melbourne, saj je bilo treba pripraviti za tisk tudi nove *Misli*. Na tiho sem upal, da bom lahko prišel v Adelaido konec oktobra in začetek novembra, pa so mi južnoavstralske oblasti dvakrat zavrnilo prošnjo, četudi sem uradno prebivalec Južne Avstralije. Oblast podeljuje status *essential traveler* mnogim drugim poklicem, vključno s politiki – duhovniki pa smo pač *non-essential* ... Vzrok zavrnitve je bil tudi to, ker sem sredi pandemije (septembra) potoval v Viktorijo. Njihova odločitev torej ni

temeljila na skrbi za preprečevanje okužbe s koronavirusom, ampak je to nekakšna kazen, ki so mi jo naložili, da ne smem nazaj. Sedaj bom moral očitno čakati, da se »jeza in maščevalnost« južnoavstralskih oblasti pomirita oz. da ocenijo, da sem se pokesal in opravil dovolj pokore za mojo pot v Viktorijo. Ko bomo oddali v tiskarno to, letošnjo zadnjo številko *Misli*, bom pa seveda poskusil priti čimprej v Adelaido, da skupaj preživimo vsaj del adventa in božično-novoletne praznike. Upam, da se bodo tudi zapore meje z Južno Avstralijo sprostile.

Sicer pa dobivam iz Adelaide sporočila o bolnih in pokojnih. Naše **bolnike in starejše po domovih za starostnike sem obiskal, ko sem bil tam, in spet jih bom obiskal pred božičem.** V tem času obiski v domovih za starejše in v bolnišnicah niso ravno zaželeni, saj se virus med ranljivimi skupi-



Na »verne duše« smo blagoslovili grobove na pokopališču Heidelberg v Melbournu. Bogu sem tam priporočal tudi pokojne adelaidske rojake in njihove domače.

V tem času bomo morda napisali tudi kakšno božično-novoletno voščilnico svojim sorodnikom ali prijateljem, in **prav je, da izberemo voščilnice z versko vsebino**. Bistvo božičnega praznovanja ni »božiček«, srne s sanmi, kraguljčki in paketi z mašnicami – **bistvo božičnega praznika je Jezusovo rojstvo**, Božji prihod na svet. »Jesus is the reason for the season,« vidimo včasih kakšen napis. Potrudimo, da bo to držalo tudi za nas in za našo družino.

Upam in verjamem, da bomo lahko skupaj praznovali božične praznike in morda že tudi kakšno adventno nedeljo pred tem. **Ob nedeljah in praznikih so naše maše ob 10. uri dopoldne, zgodnja polnočnica pa bo, kot vsako leto, na sveti večer ob 9. uri (21:00)**. Praznična sveta maša bo seveda na božič in tudi na dan po božiču, v soboto, ko v Cerkvi slavimo **prvega mučenca, sv. Štefana**, Slovenci pa se pridružujemo tudi rojakom v domovini in po vsem svetu ter skupaj z njimi praznujemo **dan samostojnosti in enotnosti v spomin na plebiscit o samostojnosti Slovenije leta 1990**. Letos torej mineva trideset let od tega velikega dogodka za naš narod in našo domovino, ko je 95 odstotkov teh, ki smo glasovali (88,5 odstotkov vseh volilnih upravičencev v Sloveniji), odgovorilo pritrdilno na kratko in preprosto vprašanje na glasovnici: **»Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?«**

Sedemindvajsetega decembra, na nedeljo v božični osmini, pa praznujemo **naše »žegnanje«**, saj je **to nedelja Svete Družine, ki sta ji posvečena naša cerkev in naš misijon**. Še posebej bomo molili, da bi bila tudi naša slovenska družina v Adelaidi čimbolj sveta, in da bile takšne tudi družine vseh naših rojakov.

Čeprav verjamem, da si bomo lahko za božične praznike voščili osebno in si osebno zaželeli blagoslovljeno novo leto, pa naj vam že zdaj **v imenu vseh treh**

slovenskih duhovnikov v Avstraliji, p. Darka, p. Simona Petra in v svojem imenu, zaželim: NAJ BLAGOSLOV MILINE BOŽIČNE NOČI BOŽJEGA PRIHODA NA SVET NAPOLNJUJE VAŠA SRCA VSE DNI LETA, KI GA BOMO TEDEN DNI PO BOŽIČU PRIČELI.

NAŠI POKOJNI

STANKO STANE JAKŠA je bil rojen 24. februarja 1934 v kraju Gradac v Beli krajini, umrl pa je v bolnišnici v Daw Parku 1. septembra 2016. Pogreb je bil v cerkvi sv. Bernardete v St Marys. Pokopan je bil na pokopališču sv. Jožefa v Willungi.

MARIUCCIA JAKŠA, roj. CLAPPIS, žena Staneta Jakše, je bila rojena 4. avgusta 1937 v Puli, ki je bila takrat v Italiji, in je umrla v hospicu v North Adelaidi 27. maja 2019. Od nje so se poslovili v cerkvi sv. Antona v Edwardstownu, pokopana pa je na pokopališču sv. Jožefa v Willungi. Sožalje sinovom Vianu, Marku in Danielu z družinami.

ZOFKA CLAPPIS, roj. JAKŠA, je umrla 15. julija 2020 v Port Noarlungi. Rojena je bila 21. aprila 1930 v kraju Gradac v Beli krajini staršema Janezu in Marti Jakša. Je sestra pokojnega Staneta Jakše. Ko ji je bilo

dvanajst let, je oče sredi vihre druge svetovne vojne vso družino (Zofka je imela še pet bratov) odpeljal v Mantovo v Italijo. Leta 1950 sta Zofka in njen najstarejši brat Tone odšla v Avstralijo, kjer bi se jim pozneje pridružili tudi drugi člani družine. Ko so odrinili proti Avstraliji tudi drugi, je Zofkin



Žive stvari

Ne utrujajte me več z imeni,
ne z megalomanskimi naslovi,
ne z internetnimi stranmi,
ne s praznimi številkami!

Ko gre življenje mimo vas
in ga več ne poznate,
ko se odmika sončni čas
in zima se vam bliža.

Nič več stvari, snovi, mrtvila,
železa, plastike in stekla,
papirja, lakov, pločevine,
le žive hočem zdaj stvari!

Le tisto, kar ima življenje v sebi,
kar iz njega zraste in naprej živi,
ki tisoč let kot nič premaga,
in v nove čase išče si poti.



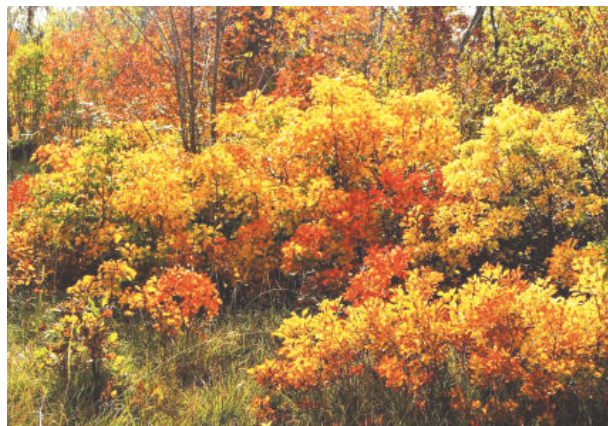
Vsak po svoji poti

Gledal sem oblake nad seboj,
zasanjal se o skupni poti:
svet je velik in jaz del sveta,
a odšli so vsak po svoji poti.

Gledal sem z obale sinje to nebo,
spremljal ptico, ki je potovala nad menoj.
Mislil sem: morda se mi pridruži,
a odšla je le po svoji poti.

Gledal sem prijateljke ob cesti,
mislil sem: pridružil se jim bom,
sprejeli bodo me, z menoj živeli,
a vsak odšel je le po svoji poti.

Srečeval sem tisoče ljudi,
hotel izmenjati mišljenja,
spremeniti tok življenja,
a vsak ostal je le na svoji poti.



Kraški razgledi

Kamorkoli se ozreš
le jase vidiš, pešpoti,
na gričih strnjene vasi.

Zvoniki gledajo v nebo
in k sebi vabijo
kot vsi ljudje,
ki jih srečuješ tu in tam,
kjer so kolone, štirne,
latniki, borjači, ruj
prav zraven hiš iz kamna,
kot da srkajo spomin iz njih,
kot da niso še spoznali
hrupa ulic, blišča mega zgradb.

Tak mir je tu,
narava kar praznuje,
šopiri se in barve razkazuje,
se turistom prilizuje.

In hrami, polni te krvi,
ki Kras jo iz zemlje daje –
teran in zraven še pršut,
da ti srce zastane!

Sem morda že vse povedal,
menda ne,
saj premore Kras še več,
če nanj se ozreš
in da ti tisto, kar nikjer drugje
ni moč dobiti ne kupiti:
ljubezen, moč
in voljo do življenja.

Dominik Bizjak – Dinko

globoko v duši še vedno nejeverni Tomaži: če ne vidim in ne izkusim, ne bom veroval, ne bom verjel. Zakaj je tako, ne vem. Najbrž je to velika skrivnost, kot je skrivnost človek sam sebi in mu je skrivnost tudi svet, po katerem hodi.

Nikoli nisem razumela pregovora *Ta pametni odneha*. Zakaj bi moral tisti, ki je pameten in veliko ve, odnehati. Ali ni prav on dolžan komu, ki še ne ve ali še nečesa ni spoznal, to povedati in razložiti? Morda, kdove? V zadnjem času se na različnih področjih (v znanosti, politiki, kulturi, umetnosti ...) kaže, da je *ta pametni* že zdavnaj odnehal. O tem govorijo družabna omrežja, časopisi, radio, televizija, različni govorniki, pridigarji in razsvetljenci ... Vendar se ne sprašujem več, ali je prav, da ta pametni odneha, neumnež pa svojo goni dalje, tudi ne, ali razumem pregovor. Najpomembneje se mi zdi, da preživimo. In zelo upam, da bo koronavirus tisti, ki bo *ta pametni* in bo odnehal. To nas utegne rešiti.

Alenka Juvan

Zid jeze

Utapljam se v navalu jeze.
Rock razbija v moji glavi vedno ene in iste takte.
Je to že neke vrste himna?
Moja usta so zaprta
in to se redkokdaj zgodi.
Ne morem preskočiti zidu,
ki me je pravkar obkolil.
Stene se dotikajo neba,
svoboda je predaleč ...
Vse v meni razbija,
še nikoli nisem tako kričala!
Nihče me ne bo uslišal – vem –
a upanje o obljubljeni deželi ostaja.
S pogledom bi rada ubila ta zid,
a me vedno nekaj ustavi.
Še vedno v meni razbija
in še vedno kričim.

Zid se ne da.
Nima smisla.
Obrnem se
in odkorakam v še eno razpoko svojega življenja.

Katarina Van Der Linden



cerkvi, ki nas bo vse do svetega večerja opozarjal, da je iz nedelje v nedeljo med nami več luči, ki nas bo na koncu pripeljala do novorojene Luči, deteta Jezusa.

NA SVETI VEČER, v četrtek, 24. decembra 2020, bomo ob 21. uri (9 pm) pred jaslicami v lurški votlini imeli polnočnico. **Na BOŽIČ**, v petek, 25. decembra, bosta sv. maši ob 8. in 10. uri. **Na sv. ŠTEFANA dan**, 26. decembra, ko v Sloveniji praznujejo tudi dan samostojnosti in enotnosti, bo praznična sv. maša ob 10. uri.

BISTVO BOŽIČA – PRAZNIKOV

Zame je bistvo božiča darovanje, a ne kupljenih daril, ampak podaritev samega sebe, svojega časa, svoje fantazije in svojega veselja drugemu, ki tega nima ali ne more imeti. Saj potem prejmeš sam toliko ljubezni in toliko topline, kot jo lahko podari le božična noč.

Morda bomo nekega jutra res ugotovili, kako nas Bog ljubi, ko nam bo zadišala kava, ki nam jo je skuhalo žena ali jo je skuhal mož; morda bomo to ugotovili v nasmehu otroka ... Toliko je drobnih, vsakdanjih reči, ki so odsev večne Božje lepote in ljubezni, kakor tudi odsev dejstva, da Bog nad nami še ni obupal, čeprav smo morda mi obupali tudi nad njim. Ko se bomo ob koncu dneva znali zahvaliti za drobne stva-

ri, ki so nam polepšale sicer težak dan, bomo videli, kako se Bog vsak trenutek sklanja k nam. Prihaja v naše uboštvo, našo revščino in prinaša žarek upanja, prinaša dovolj svetlobe, da bi videli korak naprej. Da, dragi prijatelji slovenskega misijona v Kewju, velja za vse: »Čisto do vas

se sklonilo nocoj je dobrotno nebo.« Vsem, posebej še ubogim in trpečim, želim, tudi v imenu p. Davida, blagoslovljene božične praznike in vsega dobrega v prihajajočem letu 2021.

REDNO BOGOSLUŽJE v KEWJU je vsako nedeljo ob 10. uri, po novem tudi na drugo nedeljo v mesecu. Upam, da bo ta sprememba pripomogla, da bo obisk maše na drugo nedeljo v mesecu večji. Vedno ste dobrodošli tudi pri maši ob petkih ob 10. uri.



55 let

JOŽEF in ALBINA BARBIŠ; GUSTAV in
EMA TOMAŽIČ; FRANC in MARIJA CAR;
VJEKOSLAV in ZORA DURUT; JANEZ in
MINKA ALBRECHT

50 let – Zlata poroka

IVAN in IVANKA DOMAJNKO; ŠTEFAN in
ANA MARIA CEK; STANISLAV in VIKTORI-
JA MRAK; FRANC in MARIJA PLUT; SREČ-
KO in MAJDA BROŽIČ; VINKO in MARION
ERJAVEC; VIKTOR in ZOFIA MATIČIČ;
PETER in MARIJA BOLE; PETER in META
LENARČIČ; MAKS in MAGDA PIŠOTEK

45 let

DARKO in FRANCKA BUTINAR

40 let

FRANK in MARIA TOMAŽIN

25 let – Srebrna poroka

NICHOLAS in LYDIA ORFANDIS; STAN in
MAIDA LIČEN

20 let

MARKO in TANIA CEK; RUDI in LIDIYA
PLUT; JOSEPH in JODI JAKŠA

15 let

CHRISTOPHER in YELKA MOLONEY; DA-
VID in VERONICA ROBERTS

10 let

LENTI in RACHAEL LENKO; DAVIDE in
MELISSA ANDREOTTI



Vsem jubilantom, še posebej železnemu paru, iskreno čestitam in kličem nanje nadaljnjega blagoslova. Prav vsakemu paru želim medsebojnega razumevanja, sodelovanja, ljubezni, vedrine, veselja, smeha in zvrhan koš novih skupnih dogodivščin na skupni poti.



Hilda Vidovič



Ivan in Lilijana Brezovec

Iz kraljičine dežele – Queensland

Mirko Cuderman

Kljub strahu pred virusom in raznim propagandnim nasvetom, ki nas svariijo pred nevarnostjo takoimenovane epidemije, se nas je več kot 20 rojakov zbralo v Marijini dolini. Skupaj smo 12. septembra praznovali enajsto obletnico Marijine kapelice v Canungri. Tudi romarsko svetišče je bilo polno, seveda z razdaljo 1.5 metra med romarji. Novomašnik pater Jeremy (po rodu s Filipinov) je vodil sveto mašo in posebej pozdravil slovenske romarje. Poudaril je naše slovensko letno romanje in tradicijo. Pater Darko nas letos ni mogel obiskati, ker so meje med Queenslandom in New South Walesom zaradi strahu pred virusom zaprte. Po zaslugi našega pevca Jožeta Čeha, ki je zapel obhajilno pesem *Hvali svet Odrešenika*, je bila sveta maša, čeprav v angleščini, bolj domača. Po maši smo se zbrali pred svetiščem in skupaj s patrom Jeremijem z molitvijo rožnega venca v procesiji nadaljevali pot do naše slovenske kapelice Marije Pomagaj. Tam je pater Jeremija najprej zmolil Marijino posvetitev, nadaljevali pa smo s še nekaj znanimi slovenskimi molitvami. Jože nam je zapel še priljubljeno Marijino pesem *Marija mati ljubljena*. Pater Jeremija iz reda Pavlincev je končal obred z osebnim blagoslovom vsakega navzočega. Pri kapelici se nam je ta novomašnik bolj podrobno predstavil. Več let je študiral v poljskem semenišču, se tam поблиžje seznanil z globoko vero Poljakov in se tudi naučil poljskega jezika. Kot ponavadi smo se po končanem obredu zbrali v njihovi jedilnici in nadaljevali naše srečanje, ki je, žal, tako omejeno. Še posebej hvala Marti Gjerek, ki nam je pripravila okusen opoldanski prigrizek.

V nedeljo, 1. novembra, pa smo se zbrali pred društvenim spomenikom Marije Pomagaj v Marijini dolini, da se z molitvijo spomnimo pokojnih rojakov, društvenih sodelavcev in naših sorodnikov v domovini. Tudi letos se je (po maši v svetišču) pred spomenikom zbrala lepa družba rojakov, kjer smo skupaj zmolili rožni venec. Gospa Nevenka Clarke, naša častna konzulka, je z deklamacijo Prešernove pesmi *Memento mori* zaključila tradicionalno komemoracijo v spomin naših pokojnih. Tudi tokrat nam je Marta Gjerek postregla z okusnim okrepcilom, in zadovoljni z lepim nedeljskim srečanjem smo se poslovili v upanju, da se kmalu spet vidimo. Nevenka nam je posredovala še vabilo za naslednje srečanje, ki ga prireja SLCA v počastitev dneva reformacije (prva slovenska knjiga Primoža Trubarja) in dneva Rudolfa Maistra, ki se v tem času praznujeta v Sloveniji. Srečanje bo 8. 11. 2020 v parku Pirate Playground ob obali Redcliffa.

Iz naše sredine moram sporočiti, da nas je 29. septembra 2020 zapustil **JOŽE BORDON**, še en zvesti društveni podpornik. Pogrebno slovo je bilo 6. oktobra v kapeli Allambe Memorial Park, Broadbeach Rd, Nerang. Pokojni se je rodil 21. junija 1932 v slovenski vasici Jelerji pri Trstu. Jožeta smo poznali kot sposobnega gradbenika, dobrega delavca, uspešnega športnika v kolesarstvu in balinanju, skrbnega družinskega očeta in podpornika slovenske skupnosti društva Planinka.



Razmišljanja

Cilka Žagar

Bojim se

Moj vnuk Janez si je želel skočiti v bazen z visoke odskočne deske, pa ga je bilo strah. Njegove sestre so ga skušale ohrabriti in so mu pokazale, kako preprosto in varno je skočiti na glavo. To prigovarjanje je trajalo tako dolgo, da so se sestre naveličale in odplavale. Janez je kar naenkrat skočil na glavo in odplaval za njimi. Bila sem presenečena, dokler nisem opazila, da je pri vratih na vhodu stal moj sin, Janezov oče. Kasneje sem Janeza vprašala, zakaj je končno skočil. Rekel je, da se je bal, da mu bo oče rekel, da je reva. En strah je večji od drugega.

Vsi smo včasih boječi. Bolj visoko si, večja je nevarnost, da padeš. Tisti na visokih položajih so vedno v večji nevarnosti kot tisti na tleh. Ljudje vsako njihovo besedo, kretnjo ali dejanje blatijo in kritizirajo. Morda bi bilo bolj prav, če bi ti kritiki povedali, kako bi oni vodili in izboljšali svet. Verjetno se bojijo, da bi kritizirali njih, če bi predlagali drugačne rešitve. Tudi jaz se včasih bojim izraziti svoje mnenje, ker morda nisem prepričana, da je pravilno, ali pa se bojim, da bi koga prizadela ali razjezila.

Moja prijateljica Marie me vedno opozarja na napake, ki jih delam, in na neprimerna oblačila, ki jih nosim. Cenim njene besede, tudi če se ne strinjam z njimi. Vem, da so iskrene in dobronamerne. Malo je tako korajžnih ljudi, ker se vsi bojimo zgubiti prijatelje in biti nepriljubljeni.



Otroci ločene družine

Odkar je ločitev staršev postala vsakdanja rešitev zakonskih problemov, srečujem vedno več nesrečnih otrok. In nesrečnih ločenih staršev. V mojem knjižnem klubu (book club) se večkrat pogovarjamo o družinskih zadevah.

Če nisi srečen, je nesmiselno ostati v zakonu zaradi otrok, pravi Helena. Pripoveduje, kako je njena hčerka pobegnila od doma, ker sta se oče in mama prepirala. Našla je prijatelja, ki je užival heroin. Zdaj imata tri otroke, zato sta prenehala s heroinom in jemljeta metadon, ki jima ga predpiše zdravnik. Helenin sin je v zaporu, ker je v pretepu ubil prijatelja.

Tudi moja hčerka je bila prizadeta zaradi ločitve, pove Delma. Vsak večer je jokala. Nekega dne je odšla in ne vem, kje je zdaj.

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Zgodbi, ki sta pred vami, sem izbrala, ker sta povezani z božičem in novim letom. Prva govori o človeški solidarnosti, ki jo je sprožil izgubljeni pes – le kaj lepšega bi lahko dobili ali dali za darilo v božičnih dneh? Druga je nekakšen 'homage' naši lepotici brezi, ki je oktobra sama od sebe padla na semiškem vrtu, kjer je nudila zavetišče pticam in počitek očem dolgih 34 let. Pozimi je bila res pravo božično-novoletno drevo.

Solidarnost

Božično jutro pred skoraj tridesetimi leti in prijateljski vzpon na Šmarno goro s psom – takrat smo imeli Možakarja (Žaka), ljubeznivega mešanca med šarplanincem, labradorcem in škotskim ovčarjem. Na vrhu se je kar trlo ljudi, psov in različnih vonjev. Spili smo kuhano vino, uživali v razgledu in se spustili v dolino, kjer smo ugotovili, da psa ni več z nami. Pravzaprav se zaradi živahnega klepeta sploh nihče ni spomnil, kdaj je izginil. Čakali smo ga, šli še enkrat gor, spraševali mimoidoče. Možakar kot da se je v zemljo vdrl. Če si sam in na štirih tačkah, od Mednega do Zgornje Šiške ni ravno blizu, pa smo ga tisti dan in še nekaj naslednjih hodili iskat. In klicat. In čakati. Zaman.

Prazniki so bili zame uničeni. Zagrenila sem jih tudi drugim, saj me je vsak dan kakšen prijatelj peljal na teren, ki sem ga vedno bolj širila. Vsepovsod, tja do Rašice sem lepila plakate z Žakovo fotografijo in številko svojega telefona. Poklical ni nihče. Prvič sem razumela, da je res bolje najti tebi drago bitje mrtvo, kot da se noč in dan sprašuješ, kje je, kako mu je. Prijatelj Igor me je tako celo spravil na Šmarno goro po plezalni smeri, češ, da bom vsaj našla truplo, če je pes slučajno padel čez skale. In to v časih, ko se v meni še ni prebudil gorniški duh.

Tako sem prižalovala v novo leto. Takrat sem delala na časniku *Slovenec* in sodelavci so sprevideli, da potrebujem pomoč. »Kaj pa, če bi tvojega psa dali še v časopis, pa še fotko zraven?« me je vprašal urednik kronike. »Pa saj ni človek,« sem cincala. »Ne bo šlo skozi pri glavnem.« »Jasno, da bo,« je rekel kronist Andrej. »In tale tvoj pes je zate kot

Slovenec išče Žaka

V sredo, 25.12. se je na Šmarni gori izgubil 8-letni dolgodlaki mešanec (kraški ovčar), ki sliši na ime Žak. Nosi usnjeno ovratnico in je zelo prijazen, zato ga lahko brez bojzani pridržite. Ker je pes najverjetneje zašel v okoliške vasi, prosimo vse, ki bi karkoli vedeli o njem, naj pokličejo na telefonsko številko 061/555 406. Zelo ga pogreša njegov 5-letni lastnik.



Oglas iz Slovenca konec leta 1991, ko smo iskali Žaka.



NOVOSTI V KLUBU TRIGLAV MOUNTIES

V klubu Triglav Mounties se počasi, polni upanja in optimizma pripravljamo na čas, ko bo korona minila. Octoberfest, ko smo imeli polno dvorano plesalcev, ki so plesali polko in valček in se vmes osvežili s kozarcem piva, je šel v pozabo. »Drugo leto, če bo Bog dal,« smo si rekli. Tudi Sv. Martin, ki je običajno botroval novemu vinu, bo letos le pomagal vinskim strokovnjakom, da bodo mogoče lahko povabili enega ali dva prijatelja domov na pokušino letošnje kapljice. Če bo Bog dal. Ljudje nas sprašujejo, če že sprejemamo rezervacije za silvestrovanje. Ja, ko pa ne vemo ...

Za očetovski dan je bila klubska dvorana prej vedno polna družin z otroki, letos pa nam ni bilo težko držati razdalje, ker je bilo prostora več kot dovolj.



Prijatelji iz Slovenskega društva Sydney

Prav veseli smo bili, da so prišli na kosilo tudi prijatelji iz SD Sydney – Čehovi, Zafošnikovi, Pušenjakovi in Zora Johnson. Ljudje so se zdaj že precej sprostili in z

večjim zaupanjem prihajajo v klub. Zaenkrat lahko k dobremu kosilu ali večerji in prijetnemu pogovoru sedete za isto mizo samo s prijatelji (do osem ljudi), vse po natančnih pravilih za zaščito pred koronavirusom, z merjenjem temperature in zadostno medsebojno oddaljenostjo.

V klub zdaj prihajajo družine z otroki, posebno ob nedeljah, ko otroci poleg otroškega obroka dobijo tudi zastoj sladoleđ in brezalkoholno pijačo. Prihajajo tudi družine na družinske proslave rojstnih dni, saj kot družina lahko sedijo skupaj in s sabo prinesejo celo svojo torto.

Lepo pomladno vreme pa omogoča tudi, da gostje lahko kosijo ali večerjajo zunaj na terasi. Glasbe in plesa zaenkrat še ni (pravil se je treba držati!), se pa zato lahko vsaj v miru in tišini pogovorite s prijatelji.

Balananja še vedno ni, tudi ne loterije, tombole in drugih množičnih druženj, ki bi lahko pripeljala do okužbe.

Naša mlajša generacija pa ima drugačne ideje. Svoj prosti čas radi preživljajo v naravi in že pred nekaj leti so, s podporo kluba Triglav Mounties, ustanovili kolesarski klub, katerega člani so predvsem pripadniki druge in tretje generacije slovenskih Avstralcev. Na Facebooku so odprli tudi spletno stran za medsebojno obveščanje z imenom VOICE OF SLOVENIAN AUSTRALIANS, kjer jih lahko najdete in se jim pridružite na njihovih izletih v naravo. V zadnjih tednih so se pravila zaradi koronavirusa rahlo sprostila in že se je, kot v dobrih starih časih, zbrala malo manjša skupina.

prihodnjih načrtih in dejavnostih, s poudarkom na obeležitvi tridesete obletnice samostojne Slovenije v prihodnjem letu.

TEMELJI NAŠEGA KLUBA TRIGLAV: SLOVENSKE DRUŽINE

V sredini prihodnjega leta, 25. maja 2021, bo minilo 50 let od začetnega delovanja organizacije Klub Triglav, ki se je najprej imenoval Triglav Pty Ltd. Začelo se je s finančnimi prispevki v obliki delnic, ki so jih kot temeljne kamne prispevale številne slovenske družine. V naslednjih letih so te družine, skupaj z drugimi, ki so se pridružili v kasnejših letih, dodale še mnogo opek v zgradbo, ki jo danes poznamo pod imenom Club Triglav Mounties. Veliko znoja, dela in ljubezni je bilo vloženo v Triglav, kraj, kjer se in se bodo zbirali slovenski izseljenci dokler bo v klubu dovolj slovenskih članov. Tako se dogaja v slovenskih izseljenskih središčih po vsem svetu. Nekatere od teh družin so v preteklih letih izginile; preselile so se, izumrle ali pa so njihovi potomci izgubili zanimanje za svoje poreklo. Druge so vztrajale v dobrem in slabem in še danes predstavljajo jedro triglavske slovenske skupnosti.

Danica Šajn je praznovala svoj rojstni dan isti teden kot polovica družine Fabjančič. Družine Šajn, Vrh in Fabjančič so s sorodstvenimi vezmi in z vezmi močnega prijateljstva povezane že pol stoletja. V Avstraliji je včasih pomembnejše močno prijateljstvo kot cela vas sorodnikov na drugem koncu sveta. Na žalost je čas prehitel tudi nekatere člane teh zvestih družin. Morali smo se posloviti od njih, mlajše generacije pa še vedno vztrajajo.

Družini Vrh in Fabjančič nam bo v sliki in besedi predstavila avstralska Slovenka tretje generacije, Stefanie Fabjančič.

OUR FAMILY

Year 2020 has proven to be one of the most challenging and unpredictable years of our lives. There has been worry, uncertainty, tragedy and fundamental changes to the



way we interact with others. This month we celebrated four birthdays as a family. We were able to meet together, go out for drinks and host our closest family and friends in our home. Unlike so many places across the globe, Australia has done an incredible job of managing covid and for that we will always

be grateful. But the freedoms we have now haven't come without sacrifice.

Only a couple of months ago we were in the midst of a local outbreak that forced the lockdown of most of our aged care facilities. My grandfather had recently been admitted to one of those facilities. As a family we made sure we visited each other and my grandfather at least once a week. Within a matter of hours that ritual we'd taken for granted was taken away from us. Sadly, my grandfather passed away a couple of months after this outbreak. Many of us couldn't visit him during this time, not even to say goodbye. Restrictions on travel across our borders meant many of my family members were unable to attend the funeral – we still haven't been able to see each other.

The state of covid in Australia has improved remarkably since then, no doubt as a result of the restrictions enforced. However, that is a moment in time our family will never be able to recover. This is not a unique story though and unfortunately we are not the only family to experience loss in 2020. Our story pales in comparison to some of the stories of tragedy emerging from countries not doing as well as Australia.

This experience brings a new meaning to being able to celebrate birthdays together. October is a busy month for us – my uncle



Stane in Jožica Petkovšek na proslavi
40-letnice Triglava

kluba Triglav in predsednik v letih 1972 in 1973. Kasneje je bil več let tudi tajnik, saj je bil zelo sposoben za opravljanje prepo-

trebnih tajniških nalog v klubu, ki se je vse hitreje razvijal in širil.

Domotožje ga je potegnilo nazaj v Slovenijo, vendar ga je prav tako vleкло nazaj v novo domovino Avstralijo. Čez nekaj časa se je vrnil v Avstralijo, kjer se je naselil v Melbournu. Tam je našel tudi družico Jožico, s katero si je ustvaril srečen in zadovoljen dom. Še vedno pa je rad obiskal tudi Sydney in z Jožico sta bila kot častna gosta povabljeni na proslavo 40-letnice Kluba Triglav.

Pogrebna svečanost je bila v petek, 2. oktobra ob dveh popoldne v kapeli pogrebnega zavoda Tobin Brothers v Doncastru, zatem je bil pokojnik upepeljen. Naše iskreno sožalje ženi Jožici z družino in vsem prijateljem.

Stane, počivaj v miru!

**Prijatelji iz Triglava
in širše slovenske skupnosti
v Sydneyju.**

HASA NSW letni občni zbor za leto 2020

4. oktober 2020 v prostorih slovenskega misijona Merrylands

Martha Magajna

Mineva sedemnajst let odkar smo ustanovili organizacijo slovenskih arhivov v NSW, ki jo poznate pod imenom HASA NSW. S pomočjo in podporo vseh slovenskih organizacij in mnogih posameznikov smo začeli zbirati in ohranjati našo zgodovino pod južnim soncem. Pri tem so nam pomagale tudi pristojne oblasti iz naše stare domovine. Zbrano gradivo smo prek interneta prenesli tudi v Arhiv Republike Slovenije.

Leto 2020 je prineslo velike spremembe. Proti koncu meseca marca so se zaradi epidemije koronavirusa zaprli vsi javni prostori, kjer bi se zbiralo večje število ljudi, in začeli smo delati od doma. Kako boš zbiral gradivo in pisal podatke o posameznih članih naše skupnosti ali poročila o delu naših klubov in organizacij, če je bilo ustavljeno njihovo delovanje in so zaprli vrata v strahu, da bodo postali vir okužbe? Ko pa so bile prepovedi zbiranja malo omiljene, je bilo delovanje v klubih in organizacijah omejeno na najosnovnejše dejavnosti, blizu smo si lahko bili samo s člani najožje družine, z drugimi pa smo se lahko družili samo z masko na obrazu in razkuženimi rokami. Tako kot vsako leto je prišel čas za letni občni zbor naše organizacije HASA NSW. Pripraviti je treba finančna poročila in delovna poročila za vse naše dobrotnike, ki nas vzdržu-

MATICA POKOJNIH

2019 – 2020

Imena in podatki o rojstvu in smrti pokojnih rojakov, od katerih smo se poslovili v tem letu ali šele sedaj izvedeli za njihovo smrt.

NEW SOUTH WALES

GLORIA STANISLAVA NELSON

r. 7. 06. 1929
u. 9. 03. 2014 Sydney

MILANO ČADEŽ

r. 10. 12. 1922
u. 7. 06. 2017 Sydney

INGRID DRMOTA

r. 1934
u. 6. 01. 2019 Wollongong

ALOJZ KRIŽMAN

r. 14. 10. 1930
u. 2. 05. 2019 Sydney

PAŠKO MATKOVIĆ

r. 28. 02. 1938 Donja Lastva,
Boka Kotorska, Črna Gora
u. 10. 12. 2019 Corlette

JOŽE CETIN

r. 28. 02. 1934 Ostrožno Brdo,
župnija Košana
u. 7. 01. 2020 Bankstown

OLGA SAULIG, roj. HROVATIN

r. 21. 04. 1933 Naklo pri Kranju
u. 13. 01. 2020 Ruse, pri
Campbelltownu

OTILIJ ANDREJ SREBRNIČ

r. 16. 12. 1934 Dolnje Cerovo, žup. Kojško
u. 10. 01. 2020 Prairiewood

LEON ROBAR

r. 5. 04. 1939 Žabjek, župnija Poljčane
u. 16. 02. 2020 Goulburn

JOŽEFA PEPCA ČRNAGOJ

r. 22. 4. 1929
u. 25. 2. 2020 Canberra, ACT
(živela v Newcastleu, NSW)

JOŽE TEŽAK

r. 24. 3. 1924 Hrast, župnija Suhor
u. 1. 3. 2020 Sydney

EDVIN KRŠEVAN

r. 30. 11. 1947 Trst
u. 2. 03. 2020 Liverpool

MARIJA KOMEL, roj. ŠKVARČ

r. 2. 11. 1936 Gor. Skopice, župnija
Cerklje ob Krki
u. 7. 03. 2020 Figtree

EMIL HRVATIN

r. 27. 08. 1932 Skadanščina, župnija
Hrpelje-Kozina
u. 8. 04. 2020 Liverpool

ANGELA BRALA, roj. GRLJ

r. 22. 05. 1939 Trnovo, Ilirska Bistrica
u. 13. 04. 2020 Prairiewood

CVETKA GREGORIČ, roj. VRH

r. 3. 11. 1932 Dolnje Zemono, župnija
Ilirska Bistrica
u. 15. 04. 2020 Bankstown

RICHARD BOGATEC

r. 10. 02. 1939 Brescia, Italija
u. 22. 04. 2020 Westmead

STANISLAVA STANA BARIČ, roj. STAVANJA

r. 20. 08. 1934 Nadanje Selo, župnija
Šmihel pri Pivki
u. 26. 04. 2020 Georges Hall

JOSIPA KRAJNC, roj. NOTESBERG

r. 16. 09. 1927 Križovljan, Hrvaška
u. 2. 05. 2020 Bossley Park

VID STARIHA

r. 14. 01. 1930 Praproče, župnija Semič
u. 6. 05. 2020 Hornsby

ALBIN TOMŠIČ

r. 18. 02. 1934 Drskovče pri Pivki
u. 6. 04. 2020 Sumner, Brisbane

ANČKA KIRN

r. 10. 08. 1930 Ljubljana-Ježica
u. 27. 04. 2020 Chermside

JOŽICA POLAK, roj. KRANJC

r. 3. 03. 1950 Velenje
u. 27. 08. 2020 Gold Coast

JOŽE BORDON

r. 21. 06. 1932 Jelerji pri Trstu
u. 29. 09. 2020 Nerang

WESTERN AUSTRALIA**VINKO TOMAŽIN**

r. 4. 07. 1925 Sela pri Raki
u. 26. 09. 2018 Perth

JAKOB CHUK

r. 1940 Mrzli Log pri Črnem Vrhu nad
Idrijo
u. 28. 08. 2019 Fremantle

SOUTH AUSTRALIA**STANKO STANE JAKŠA**

r. 24. 02. 1934 Gradac v Beli krajini
u. 1. 09. 2016 Daw Park

MARIUCCIA JAKŠA, roj. CLAPPIS

r. 4. 08. 1937 Pula
u. 27. 05. 2019 North Adelaide

**ANTONIJA TONČKA KOSTASCH,
roj. JORDAN**

r. 12. 12. 1928 Ostrog pri Šenjerneju
u. 29. 12. 2019 Adelaide

ŠTEFAN KOLMAN

r. 7. 08. 1931 Dolič pri Kuzmi
v Prekmurju
u. 14. 01. 2020 Happy Valley

PETER HAUPTMAN

r. 18. 06. 1940 Dane v Loški dolini
u. 27. 02. 2020 Berri (Riverland)

MARJAN MARIO GEORGE JESENKO

r. 1961
u. 5. 03. 2020 Modbury

SILVESTER KNAFELC

r. 29. 12. 1935 Narin pri Pivki
u. 31. 03. 2020 Adelaide

GABRIJEL BOLNAR

r. 28. 10. 1931 Slovenija
u. 12. 04. 2020 Adelaide

MARA PISCINO, roj. KERT

r. 25. 03. 1922 Hrušica
u. 22. 04. 2020 Adelaide

PAVLA ČELIGOJ, roj. BERGOČ

r. 20. 06. 1931 Trnje pri Pivki
u. 27. 04. 2020 Seaton

IVANKA LUKAČ, roj. RENER

r. 15. 02. 1932 Štjak na Krasu
u. 27. 05. 2020 Adelaide

RAFAEL PAVLIČ

r. 22. 08. 1934 Koper
u. 11. 06. 2020 Adelaide

EMIL BORLAK

r. 30. 03. 1931 Celje
u. 1. 07. 2020 Ingle Farm

ZOFKA CLAPPIS, roj. JAKŠA

21. 04. 1930 Gradac v Beli krajini
u. 15. 07. 2020 Port Noarlunga

MILAN ČELIGOJ

r. 5. 04. 1929 Podstenje pri
Ilirski Bistrici
u. 16. 07. 2020 Seaton

MAURICE GABRŠEK

r. 19. 09. 1957
u. 16. 07. 2020 Adelaide

HANS KETTLER

r. 5. 01. 1932 Duisburg, Nemčija
u. 11. 09. 2020 Banksia Park

IVANKA JENKO roj. IVANČIČ

r. 1. 07. 1938 Male Loče
u. 20. 09. 2020 Lockleys

VINKO JAGER

r. 25. 01. 1931 Ljubljana

u. 22. 07. 2020 Geelong

JOŽEF BLAŽIČ

r. 28. 04. 1935 Hotiza v Prekmurju

u. 24. 07. 2020 Greenvale

EMILIA JAKSETIČ

r. 17. 06. 1938 Zabiče pri Ilirski Bistrici

u. 27. 08. 2020 St. Albans

URŠULA DUBROVIČ

r. 2. 05. 1920 Šentjakob na Koroškem

u. 28. 08. 2020 Glen Waverley

MIRKO KOLAR

r. 1. 02. 1937 Slovenska Bistrica

u. 30. 08. 2020 Frankston

MARIJA MAJCEN

r. 20. 02. 1937 Pariz, Francija

u. 8. 09. 2020 Torquay

STANISLAV STANKO PETKOVŠEK

r. 7. 07. 1935 Rečica pri Bledu

u. 21. 09. 2020 Doncaster East

MARGARET VIDA SLUGA, roj. CETIN

r. 3. 01. 1934 Merše pri Kozini

u. 1. 10. 2020 Torquay

IVAN NINO SLUGA

r. 12. 06. 1936

u. 1. 11. 2020 Melbourne

SLOVENIJA**JOŽE PIŠORN**

r. 28. 12. 1936

u. 14. 08. 2018 Celje

P. FILIP FRANC RUPNIK

r. 8. 02. 1931 Breznica, župnija Žiri

u. 4. 02. 2020 Šempeter pri Gorici

BERT PRIBAC

r. 16. 01. 1933 Srgaši

u. 15. 05. 2020 Srgaši





Hej pastirci

p. Krizostom Sekovanič

Hej, pastirci, z mano vsi,
tamle v hlevčku betlehenskem zlata luč gori.

Joj, pastirci, kaj je to?
Kot podnevi razsvetljeno je nocoj nebo.

Aj, pastirci, tiho zdaj,
v jaslicah je Dete božje, sam blesteči raj.

Zraven jaslic čujeta
sveti Jožef in Marija, Dete molita.

Hoj, pastirci, vsi z menoj,
vsak naj nese dar pobožen v Betlehem s seboj.